

Nacionalizacija v Australiji fiasco - Politično gibanje

VELIKA LAKOTA VLADA V QUEENSLAND POKRAJINI.
— DRŽAVNI JAVNI DOLG ZNAŠA \$450,000,000, IN TO V DRŽAVI, KI ŠTEJE KOMAJ DVA MILIJONA LJUDI. — DRŽAVA BREZ SREDSTEV ZA POMOČ.

Brisbane, Avstralija. — Kakor znano, so se zlasti socialisti po vsem svetu silno hvalili, ko so v Avstraliji zmagali pri par zadnjih volitvah zagovorniki splošne nacionalizacije, to je, da država prevzame splošno kontrolo nad produkcijo in nad vsemi javnimi obrati, kot so železnice, javne naprave itd. Država je res začela izvajati dano ji oblast in slo je nekaj časa. Uvela je strogo kontrolo nad industrijo, nalagala davke, da je s tem dobila dohodek za svoj administrativni aparat. Kratko država je v svoji kontroli kmalu imela svoje prste pri vsakem obratu. Posledice pa so se kmalu pokazale, da so tisti, ki so vlagali svoj kapital v razne industrije, temveč so jele prinašati svojim vlagateljem celo zgubo. Tako so eden za drugim začeli dvigati svoj kapital, industrija je začela pešati in država, ki je tako pridno obdavčevala izdelke in drugo, kmalu ni imela mnogo za obdavčevati in splošna brezposelnost je nastajala. — Vse to so čutili že lansko leto. Letos pa so razmere v toliko poslabšale, da je v Avstraliji po enih krajih zavladala silna lakota. Pomanjkanje živeža in vsega je na dnevnem redu. Vlada se je sicer brigala za položaj in je dobila v inozemstvu več posojil. Poroča se, da vladni javni dolg znaša nad 450 milijonov dolarjev, kar je nekaj velikega za tako malo prebivalstva.

Najbolj je prizadeta pokrajina Queensland. Ljudem preti pogin od lakote, ako ne bo skorajšnje odpomoči od zunanjega sveta. Vsa državna podpora zastopstva so odpovedala in položaj je skrajno kritičen.

Ta slučaj v Avstraliji pokazuje, da torej tudi nacionalizacija, za katero so silno zavzeti zlasti socialisti, ne prinese ljudem prosperitete. kajti ljudje ostanejo ljudje tudi pod državnim nadzorom, in če se ubije privatna ambicija, se s tem ubije tudi narodno prosperiteto.

DRŽAVNI PREGLEDNIK IMENOVAL 'RECEIVERJA' ZA KASPARJEVO BANKO
Chicago, Ill. — Državni avditor, preglednik, Mr. Oscar Nelson, je objavil listo "receiverjev" za 15 čikaških bank, ki so bile tekom zadnjega meseca v Chicagi zaprte. Med temi je imenovan "receiver" tudi za Kaspar American State Bank, 1900 Blue Island Ave., ki je ustavila svoje poslovanje 24. junija t.l. Poročilo navaja, da njena obveznost znaša \$4,976,545.00. Za "receiverja" je imenovan Mr. Arthur H. Meyer, v katerih rokah se bo vršila likvidacija bank.

KAMPANJSKE PRIPRAVE

Chicago bo središče političnih kampanj za obe stranki.

Chicago, Ill. — Voditelji obeh strank, republikanske in demokratske stranke, so včeraj podali izjavo, da bodo glavni uradi za vodstvo volilne kampanje v Chicagi. Med Smithovimi in Rooseveltovimi pristaši se trdi, da je prišlo do sporazuma in da se bodo vse frakcije vrgle v volilno agitacijo za Roosevelta. Republikanci so trdno pričakovali, da Al Smith ne bo obmiroval ter da bo njegova struja dala povod za tretjo stranko, toda vsako tako upanje je zdaj odstranjeno.

Everett Sanders, načelnik republikanske stranke, je že rajel celo šesto nadstropje v Palmer House, kjer bo glavni kampanjski stan republikanske stranke. Posebni umetniki so sprejeti v službo, da bodo zamislili kar najbolj atraktivne letake in vso potrebno reklamo.

Obe stranki že tudi zbirate kampanjske fondе, v katere bodo prispevali pristaši strank

NA OBISKU

se je mudil te dni v Chicagi pri svojih znancih in prijateljih Mr. Jacob Resnik s svojo družino, zastopnik Amer. Slovenca v Cleveland-Newburgu, Ohio. Medtem je obiskal tudi ameriške Brezje v Lemontu, o katerih se je prav pohvalno izrazil. Posetil je tudi Mundelein, kjer se nahaja nalškofijsko semenišče čikaške nadškofije. Pred povratkom si je ogledal tudi našo tiskarno ter izjavil, da je s svojim posetom prav zadovoljen, ker je na svojem potovanju z avtomobilom mnogo zanimivega videl.

FRANKIRAJTE PISMA ZADOSTNO!

Ob polnoči med torkom in sredo je stopil v veljavo novi poštni zakon, da je treba pisma frankirati po 3c. Prosimo vse naše dopisnike, naročnike in druge, da svoja pisma po novi odredbi frankirajo. V nasprotnem slučaju mora uprava doplačevati za poštnino.

ŽRTVE 4. JULIJA

Kakor poročajo razni tiskovni uradi, je letos zgubilo 225 oseb življenje pri slavnostnem streljanju v spomin 4. julija. To je že mal bataljon ljudi! Toda kaj se hoče, ko pa tako radi "frekajo" in pokajo.

SMRTNA OBSODBA ZA UGRABITEV

Baton Rouge, La. — Državna zakonodaja Louisiane je na svojem zasedanju v petek sprejela zakon, s katerim se proglašuje ugrabitev oseb za tak zločin, da se zanj določa smrtna kazen, in sicer z obešenjem.

FANT V VERIGAH

Slika predstavlja 12 letnega fanta Paula Fiest, katerega je oče radi pohajkovanja priklenil doma na verige v Clairsville, Ohio. Policija, ki je ta slučaj odkrila je aretirala njegovega očeta, kateri se bo moral vsled tega ravnanja s svojim sinom zagovarjati pred sodnijo.

MED IRCI IN ANGLEŽI

Velika Britanija je nastavila 100 odstotno colnino na irske izdelke.

London, Anglija. — Poslanska zbornica je odglasovala, da se nastavi takoj 100 odstotna colnina na vse irske izdelke, ki se uvažajo v Anglijo. To je odgovor Anglije na irsko ukinitje, da slednji ne bodo plačevali Angliji več takozvanih letnih najemščin, ki so znašale okrog \$18,000,000 letno.

Irška javnost je to odredbo sicer rezervirano vzela na znanje. Na angleško vabilo, naj se sestavi angleško-irsko komisijo, ki bi arbitrirala in uravnala to vprašanje, De Valera ne pristane. Od strani Ircev se predlaga, da naj bi to vprašanje rešila nevtralna mednarodna arbitražna komisija, v česar pa Anglija ne dovoli, da bi se v njen delokrog vmešavali tuji narodi.

Zdi se, da bo Anglija prej ali slej z železno roko posegla v te razmere.

DEMONSTRACIJE PROTI KAROLU

Bukarešt, Rumunija. — V nedeljo so se vršile tukaj velike demonstracije proti kralju Karolu. Demonstrante je vodil general Averescu, odprt nasprotnik režima in Karola. Nad deset tisoč demonstrantov je korakalo mimo Karolove palače z napisi: Dol s krono! — Na javnem shodu je general Averescu nato ostro kritiziral vlado in kralja, kakor tudi privatno življenje kralja. Vojaštvo je nato razgnalo demonstrante. Poročilo pravi, da je Karol z balkona vse to opazoval in se smejal.

V INDIJI SE POBIJAJO

Bombaj, Indija. — V petek je ponovno izbruhnilo sovraštvo med muslimani in Hindii. Prišlo je do ljutih spopadov med obema verskima skupinama, v katerih je bilo deset oseb ubitih, okrog dvesto pa ranjenih.

KRIŽEM SVETA

— Kopenhagen, Danska. — Kralj je pomilostil neko dekle, Else W. Bang, ki je bila obsojena na tri mesece ječe, ker je pomagala svoji materi do samoumora s tem, da ji je dala preveliko množino zdravil.

— Budapešta, Ogrska. — Tukajšnja vlada je obvestila Ligo narodov, da ji ni mogoče več nadalje plačevati obrokov na posojilo, ki ga je dobila od Lige leta 1924 in ga ima vračati letno po pet milijonov dolarjev.

— Berlin, Nemčija. — Izgredi med komunisti in fašisti so se z nezmanjšano ljutostjo nadaljevali po mnogih mestih v Nemčiji tekom celega prejšnjega tedna. Več oseb je ubitih, veliko število pa ranjenih.

— Managua, Nikaragua. — V bližini Honduras meje je četa poveljnika vstavev ugrabila člana neke odlične družine in zahteva za njegovo izpustitev odkupnine \$22,000.

— Bruselj, Belgija. — Nad 30,000 brezposelnih delavcev je v nedeljo demonstriralo v tem mestu v znak protesta proti brezposelnosti. Na javnih shodih se je povdarjalo, da je v Belgiji nad 300,000 brezposelnih.

— Emporia, Kans. — Po tej okolici se poroča, da je vsled deževja nastala velika poplava po nižini v okolici. Več farmarjev so s tem letni pridelki več ali manj uničili.

— Lausanne, Švica. — Na konferenci narodov, ki se vrši te dni, je nastopil italijanski zunanji minister Grandi ter stavljal predlog, da se ukine in odpusti vse vojne dolgeve med državami in narodi. Ta predlog ni nič drugega, kakor u-darec Italije proti Franciji.

— Pariz, Francija. — Mrs. Katarina Medil McCormick, znana osebnost, mati pokojnega publicista, polkovnika Robert R. McCormick, je umrla na 4. julija nagle smrti, zadeta od kapi, v Versailles v Franciji, stara 79 let.

— St. Paul, Minn. — Haskell Bohn, 20letni sin šentpavelskega industrijalca Herhard Bohna, je bil v nedeljo "kidnapan" (ugrabljen) in odveden neznanokam. Oče je prejel obvestilo, na ima plačati \$35,000 odkupnine za sina. Policija je na delu, a doslej brez uspeha.

— Peking, Kitajska. — Poročilo iz Kantona omenja, da se bližajo mestu uporne komunistične čete, 50,000 po številu. Komunistični elementi imajo pod svojo kontrolo več mest in vasi. Kantonska vlada zbira svoje čete, da odbije bližajoči se napad.

ODLIKOVANJE

Slika predstavlja častni križec Zastave Združenih držav, s katerim je bila odlikovana letalka Amelia Putnam, ki je sama preletela kot prva ženska Atlantik.

Z LAUSANNSKE KONFERENCE

Italija zavrgla delo konferen-ce. — Novi apel za razorožitev.

Lausanne, Švica. — Izjava in predlog italijanskega zunanjega ministra na konferenci v Lausanne, da naj se ukine vse vojne dolgeve, je razburil francosko delegacijo, kakor tudi delegacijo male antante. Francija, Belgija in zastopniki male antante ostro protestirajo proti italijanskemu predlogu. Obenem je ta predlog tudi zavrl posredovalno ponudbo, ki so jo stavile petere velesile: Francija, Anglija, Japonska, Belgija, in na katero je pristala prvotno tudi Italija, namreč, da se vojne reparacije in dolgovi odpustejo na podlagi tega, v kakršni meri se bodo uredili vojni dolgovi z Zdr. državam. Z novim italijanskim predlogom je posredovalna ponudba takorekoč razbita.

Kellogg, znani avtor mirovnega pakta, je naslovil te dni na novo poseben apel na vse velesile, naj izvajajo razorožitev. Svoj apel zaključuje: "Ako si narodi ne morejo zapupati med seboj, da bi svoje spore reševali mirnim potom, kako si naj šele medsebojno zaupajo, če so oboroženi od nog do zob?"

REZULTATI CELONOČNEGA ZASEDANJA

Chicago, Ill. — Od 9. ure zjutraj so delegati demokratske konvencije zborovali v noči od četrta na petek. Lahko si je predstavljati, kako so bili njih obrazi, ko so stopili ven na jutranje solnce. Težko pa si je predstavljati, kaka je zila zborovalnica v Stadiju, ko so jo zapustili. Celih 60 ton papirja, pamfletov, letakov, brošur itd., ki je ležal po tleh, so morali za njimi pometati izmesti ven. Poleg tega na tisoče steklenic, v katerih je bila soda, v mnogih pa tudi "mokra" pljača.

Iz Jugoslavije.

NE NAVADNA ŽELEZNIŠKA NESREČA NA ŽELEZNIŠKEM TIRU, KI BI BILA KMALU USODNA DVEMA DELAVCEMA. — POLOŽAJ NA RAVNEH SE V VESELJE DELAVSTVA IZBOLJŠUJE. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NOVICE.

Srečo sta imela Pravoslavne cerkve v Sloveniji

Litija, 20. junija. — Dva mala posestnika iz Male Stan-ge, Anton Zganjar p. d. Pengriček, in njegov bratranec Franc Avsec, sta čeli teden vozila posestniku Kajžarju oglje v Ljubljano. V soboto sta zadajči peljala in sta prejela zasluzeno plačilo. Domov sta se vračala, ko je bila že temna noč in se po stari navadi ustavljala po raznih gostilnah in gasila žejo. Vsled preobilnega "gašenja" sta omamljena po zavrti pijači na vozu sladko zaspala. Blizu Slapnice, med Lazami in Jevnico, kjer vodi cesta čez železniški tir, sta konja, ki sta bila brez vodstva, pasirala zatvornice, ki so bile radi prihajajočega vlaka spuščene, in ob majhnel nasipu sta obrnila na progo. Bila sta na eni strani dvortirne proge prav tedaj, ko je z druge strani privozil vlak. Enemu konju je lokomotiva odsekala glavo, drugemu jo pa popolnoma razbila. Sunek lokomotive je tudi presekal oje, voz pa zasukal na sredo drugega tira. Kar je najbolj čudno je to, da sta voznika spala nevzdravno naprej in so ju železniški uslužbenci, ki so po obvestilu, da se je na progi zgodila nesreča, komaj vzbudili. Nudil se jim je strašen in obenem zelo čuden prizor. — Glava enega konja je ležala 30 korakov od kraja nesreče, precej daleč od ubitih konj pa je stal voz, na katerem sta smrleča voznika. Od vina o-mamljenima voznikoma so železničarji komaj dopovedali, kaj se je zgodilo in kakšni strašni nevarnosti sta ušla po čudnem naključju.

Eksplodzija

Na sejmišču v Banjaluki je pred kratkim nastala večja eksplozija. Eksploziv je aparat, s katerim so izdelovali sladkorno tkivo. Deset otrok je bilo več ali manj ranjenih, od katerih je podlegla v bolnici sedemletna Ferida Šidk, neka druga 12letna deklica se pa bori s smrtjo.

Poneverba

Okrožno sodišče v Mariboru obsodilo na 8 mesecev strogega zapora Blaža Vigeč, ki je bil delavski zakupnik in predsednik delavskega podpornega društva v tovarnah za dušik v Rušah. Obtožen je poneverbe v znesku 19,100 Din.

Smrtna kosa

V Dol. Vrhoplju pri Št. Jerneju je umrl za operacijo na slepiču Martin Zulič, star 40 let. — V Gotovljah pri Žalcu je umrl Ivan Kristan, upokojeni profesor, star 52 let. — V Radečah je umrla Terezija Edestova, stara 75 let. — V Ljubljani je umrla Marija Lunder.

Nesrečna padca

V Mariboru je padel s kostonja osemletni šolar Alojz Polše in si zlomil desno roko v zapestju. — V Dudenju pri Mariboru se je ponesrečila 19letna Marija Čeh, ki je padla po stopnicah.

Jubilej

V Brežicah bo slavilo prstovoljno gasilno društvo dne 14. avgusta 50letnico svoje ustanovitve.

Smola

Iz Št. Petra pri Novem mestu poročajo, da so v Vinjevrin fantje prijeli nekega potepuha, ko se je pri nekem posestniku pripravljati, da pobere v svojo malho, kar bi mu najbolj prijalo. Fantje so ga zalotili, ker je lopov našel luč, da bo bolj videl, kaj je bolj primerno za odnesti.

Smrtna nesreča

V Nazarju v Savinjski dolini se je smrtno ponesrečil 18letni delavec Ivan Ožman, edini sin vdove Marije Ožmanove, ki je bil uslužben kot delavec na žagi v Nazarju. — Transmisijski jermen ga je zgrabil tako nesrečno, da mu je odtrgalo obe nogi in desno roko.

Katoliški Slovenci oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the oldest Slovene newspaper in America. Ustanovljen leta 1891. Established 1891.

Izohaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Phone: CANAL 5544. Published By: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill. Telefon CANAL 5544.

Naročnina:	Subscription:
Za celo leta \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Dopisil važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Politični poskusi

Socialistična revolucija v republiki Čile, vojaška diktatura in nazadnje zopet Venizelosa vlada v Grčiji, vlada plutokracije in možnost povratka Hohenzollernecev v Nemčiji, desničarska vlada in morda vrnitev Habsburžanov ali vsaj Anschluss v Avstriji, likvidacija Jorgovega režima v Rumuniji, moratorij na Grškem, Bolgarskem in na Dunaju; senzacij torej ne manjka niti površnemu bralcu, ki morda bere liste samo po naslovih. Političnih senzacij je že toliko, da niso več senzacije, saj prav malo vzemirjajo našo javnost. Sicer se dogodki ne razvijajo tako tragično, kakor napovedujejo naši listi s klicaji, vprašaji in pomembnimi pikami za naslovi. Privadili smo se političnim senzacijam, kakor gospodarske in seveda tudi socialne krize, iz katere se te porajajo in ki tako na debelo pometa z vladami in vladnimi sistemi.

Kakor je res: "drugi kraji, druga mesta," drugačne kulturne, gospodarske in politične razmere, je vendar gotovo, da imajo ti dogodki gospodarsko krizo za neposreden skupen izvor, saj je gospodarska kriza postala svetovna in razsaja po vseh državah ne glede na njihovo politično, gospodarsko in socialno strukturo, ne glene na to, ali vlada v njih demokratično ali diktatorsko, kapitalizem ali marksizem, da postavljamo samo ekstreme.

Zanimivo je vprašanje, katere države, z demokratično ali antidemokratično vladavino, lažje prenašajo krizo. Dogodki potrjujejo, da prve. Glej n. pr. Madjarsko in Rumunijo, neslaven konec Bethlena in Jorge, a tudi fašistična Italija nam bo to potrdila, ko bo mogoče pogledati za krinko čistega in idealnega nacionalizma, za katero se skriva fašizem. Pa recimo, da v državah s fašistično vladavino nič težje ne prenašajo gospodarske krize, kakor drugod. Kako naj po tem fašisti opravičijo težka bremena, ki jih stavijo na državljana, med temi predvsem omejitve svobode, ako niso te žrtve prinesle ljudstvu nikake koristi niti v gospodarskem pogledu, čeprav ima država vse moč v rokah in torej lahko prosto vodi politiko takozvanega "dirigiranega gospodarstva", (economie dirigee), ki naj bi se v času razpadanja kapitalističnega gospodarstva in kompliciranega carinskega sistema, še posebno obnesla?

Ako primerjamo razvoj zadnjih vladnih kriz v Rumuniji in na Grškem z najnovejšimi spremembami v Nemčiji, pridemo do zanimivih zaključkov. G. Hindenburg je pač kot vsak računal, da bo general Schleicher, ki ga krije kancler Papan, lahko obvladal položaj in ugnal Hitlerja. Kje bi si bil mislil dr. Brüning, ko je v zadnjem govoru v državnem zboru vzklilni proti svojim nasprotnikom, da je sto korakov pred ciljem, pred reparacijsko konferenco v Lausanni, ki naj bi prinesla Nemčiji končno rešitev reparacijskega problema, kje bi si bil mislil tedaj dr. Brüning, da ga bo nekaj tednov pozneje zrušil sam Hindenburg v najnem upanju, da bo Reichswehr, peščica generalov in poklicnih vojakov, zaprla pot Hitlerjevemu gibanju ali ga vsaj spravila v ustavne meje! Hitlerstvo je zrastle kakor goba na mokrih tleh gospodarske stiske in se je zajelo med mase. Če bi katere stranke mogle uspešno pobijati hitlerstvo, bi bili to gotovo centrum in socialisti kot izvrstno organizirani stranki, ki sta v resnici zajeli uredniške in delavske mase, kjer je beda najbolj doma in kjer zori narodno-socialistično gibanje. Namesto vlade, ki se je

naslanjala na milijone volilcev iz vseh slojev, je Hindenburg imenoval kabinet velekapitalistov, veleposestnikov in reakcionarcev, vlado, ki visi visoko v zraku nad nemškim narodom in računa, da ga bo v kritičnih dnevih, ki se mu šele napovedujejo, obvladala z "golo silo državne avtoritete", skratka z bajoneti nemških žandarjev. Kakor piše neki francoski publicist, "se bo nemška država pod novo vlado izpremenila v nečloveško okostje ogromne birokracije, ki bo gospodarila vladanim — le nekateri izmed teh se bodo po svojih zvezah z ministri lahko branili — mesto, da bi pustila ljudskim organizacijam polno svobodo, da se porajajo, razvijajo in obstojijo dalje."

Ves drugačen je razvoj v Rumuniji. Z likvidacijo Jorgove diktature in imenovanjem volivne vlade pod predsedstvom Vajde Voevoda, načelnika narodne kmetske stranke, je kralj Karol končno rešil vsaj politično krizo, ko pač ni mogel finančne. Poslanik, torej uradnik Titulescu, ki nima zaslombe med strankami, resničimi predstavnicami rumunskega ljudstva, je tudi letos propadel s svojim poskusom na sestavo nekakšne nadstrankarske vlade. Titulescu je lansko leto, ko ga je kralj za časa vladne krize pozval iz Londona, poskušal ustanoviti uradno stranko; tudi ta poskus se ni obnesel. Kralj je kmalu po svojem povratku v domovino žrtvoval Maniuja in imenoval za ministrskega predsednika Mironesca, čeprav je Maniu odločno nastopil za kralja proti liberalcem, ki ga niso hoteli priznati. Za časa vladne krize v aprilu lanskega leta, je kralj poveril mandat prof. Jorgi, svojemu vzgojitelju. Ta je pri volitvah vprav strl Maniujevo stranko, ki je od 340 mandatov ohranila samo 26. Za razvoj rumunske politike v zadnjem letu je značilno, da je kralj po Jorgovemu eksperimentu dal vlado v roke zopet Maniujevi kmetski stranki, in to še z volilnim mandatom. Po enem letu vladanja prof. Jorge je kralj prišel do prepričanja, da mora edino vlada, ki se naslanja na široke množice, razjasniti položaj v državi, ki trpi od gospodarske stiske.

Tudi na Grškem, kjer so že naznanjali diktaturo generala Pangalosa, je kakor v Rumuniji zmagovalo načelo demokracije in vrnil se je Venizelos, ki še vedno uživa zaupanje grškega ljudstva.

TO IN ONO IZ WAUKEGANA

Waukegan-No. Chicago, Ill. Nekaj let nazaj so bili dopisi za nas delavce nekaj vselega. Vsak dopis v enem ali drugem listu se je začel o delavskem vprašanju in naznanjal vesele novice. Dandanes se teh novic več ne sliši. Kar zamrle so besede — tukaj se dela dobro, zopet drugje povoljno, zasluček lep itd. — Dandanes je vsepovsod ena in ista beseda — slabo je, hudo je, kdaj bo bolje, kaj bo, če se razmere ne predragučijo. — To je povsod in tako je tudi pri nas.

K večjemu počitki smo položili dne 29. junija očeta dobre in lepe družine, našega starega naseljenca, Janeza Hladnika, ki je dosegel lepo starost 70 let. Rojen je bil v Blatni Brezovici pri Vrhniki. Društvo Marije Pomagaj št. 79, KSKJ. mu je priredilo krasn pogreb, ker je bil pokojni član omenjenega društva. — Naj v miru počiva, njegovi ostali žalujoči družini in sorodnikom pa naše iskreno sozlagje.

Tukaj imamo še več bolnikov, ki so dobro znani rojaki in ti so: Frank Remžgar, Jakob Babnik in Anton Madrič. Gotovo jim vsi iz srca želimo, da bi se jid skoraj povrnilo ljubo zdravje. — Poletni čas je sedaj in da nekoliko pozabimo na žalostne dneve našega življenja, se moramo včasih malo porazveseliti. Tako

enkrat — zadnjikrat obiskala rojstno hišo očetovo, kjer živi brat, obiskala svojo sestro in vse domače. Prav rahlega zdravja je šla od tukaj, pa se ji je doma bolj zboljšalo. Ko je pa prišla na tuj je pa vedno hirala, da so ji zdravniki svetovali da se naj podvrže operaciji, ki je pa ni prestala. V 53 letu starosti je preminula in za vedno zatisnila oči za ta svet. — Pogreb je bil veličasten, bili so trije duhovniki in pevski klub Prešeren ji je zapel v zadnji pozdrav. Mr. John Germ ji je pa pri odprtjem grobu govoril v zadnje slovo. Nobeno oko ni pri pogrebu ostalo suho. Sicer pa, ni moj namen hvaliti mojo ljubečo sestro, s katero sve 30 let takorekoč skupaj živeli v pravi sesterski prijaznosti, ne da bi si kedaj žal besedo reklo, o njej naj govori njen pogreb, številni venci in pa lepo število sv. maš. Do vsakega je imela pokojna prijazno besedo in bila je potrpežljiva. Jaz sem z njo izgubila vse. Kolikokrat sem jaz njej potožila svoje težave in ona meni njene. Vedno mi je bila ob strani kot resnično prava ljubeča sestra. Pri njej sem bila, ko sem izgubila svojega prvega moža skoro dve leti in ona me je preživljala. Pri njej sem imela zavetje in streho. Ko mi je umrl še drugi, je bila enako dobra do mene in po sestersko sve se ljubili in se še bove, če Bog da. Naj ji dobi Bog plačila vse stotero. — Celo njeno življenje je bilo težko in ravno sedaj, ko bi lahko nekoliko v miru preživela, če ne sestro življenja, jo Bog odpoklical. Zapuščala žalujočega moža, tri sinove, dve hčeri, šest vnukov, mene žalujočo sestro Josephine Meglen in tri sestrične: Mrs. Frances Petgovšek, Mrs. Mary Kogovšek in Mrs. Josephine Tomšič. — Bila je zvesta naročnica Ave Maria in Amerikanskega Slovence. Priporočam jo v molitve, naj vsak naročnik pobožno izmoli eno česčenomarijo za mojo sestro, kateri naj sveti večna luč. Z Bogom draga sestra.

Na bolniških posteljah se nahajajo sledeči: Louis Anž. Mrs. Ana Rus je bila operirana v St. Mary bolnišnici. Želim ji skorajšnjega okrevanja, kakor ga želimo tudi Mr. Frank Slaku, ki je že tri leta in pol v bolnišnici. Na bolniški postelji se nahajata tudi Mrs. Nežič. Ana Godec se nahaja na bolniški postelji. Vsem bolniškim posteljnim. Vsem bolniškim posteljnim. Vsem bolniškim posteljnim. Vsem bolniškim posteljnim.

Maggie, B.Z.K. S POTA

PIKNIK DR. SV. JOZEFA

Ah, taka naselbina, pa nič novic; kar tako trdovratno molčimo. No, pa saj menda veste, kaj pravi pregovor, da kdor veliko govori malo napravi, zato smo pa mi, posebno pri društvu sv. Jožefa tako marljivo delali in to naše delo se bo pokazalo na Močilnikarjevi farmi 10. junija. Tam bo priredilo naše društvo sv. Jožefa šte. 169, piknik. Ne mislite, da bo to nekaj takega, kjer bi se vi, — katere pričakujemo, da se boste udeležili v velikem številu, — dolgočasili. Ne, in še enkrat ne, ker vsakovrstne zabave bo toliko, da ni mogoče, da bo komu na tem pikniku dolgočasno. Kratkočasnja in smeha bo zvrhano mero. — Imeli bomo godbo, katero bo vsak z veseljem poslušal. Vsi pa že itak veste, da se mladina nikjer tako ne drži, kakor kjer igra Jack-Zorocova godba, ki bo ta dan igrala na našem pikniku. Ta dan se bodo na pikniku dobile tudi raznovrstne nagrade. No ja, pravim, da ti naši Jožefovci vedno kaj pogruntajo in tako so jo pogruntali tudi sedaj. Nam ostalim, pa ne preostaja drugega, kakor da se vsi prav gotovo udeležimo v nedeljo 10. julija tega nad vse zabavnega piknika na Močilnikarjevi farmi, da vidimo, kaj in kako bo ter odnesemo če že ne vse, pa vsaj najboljšo in najlepšo nagrado. Kar se tiče drugih novic jih sporočim ob drugi priliki. Tudi bom sporočila, če bom na pikniku dobila kako nagrado, ker prav prepričana sem, da bom kaj zadela. Seveda, ne mislim pa zadeti kako drevo, pač pa eno največjih nagrad. Ako pa že ne bo drugače, bom seveda tudi z manjšim dobitkom zadovoljna, samo da bo nekaj. — Na svidenje na pikniku.

J. Meglen.

SMRTNA KOSA IN DRUGE VESTI

Pueblo, Colo. Dne 24. junija je nemila smrt posegla s svojo koščeno roko in pretrgala nit življenja naše ljubečiji sestri Agnes Preleser. Doma je bila iz Dobrepolja. Njeno dekliskno ime je bilo Agnes Zornec, po domače Reberska. Tu v Ameriki je bivala 34 let. Lansko leto se je tudi udeležila izletka v staro domovino, da je še

HIŠNI POSESTNIKI, ki imajo te dni plačati takso za vodo, lahko te račune plačajo v našem uradu do 15. julija. Naš urad je odprt vsak dan do 6. ure zvečer, ob sobotah do 5. ure popoldne. "AMER. SLOVENEK" 1849 W. 22nd St., Chicago

popeljejo v svojo krasno hišo ter najboljše sobe nam prepustijo v stanovanje. Zelo se mi dopade dom Mr. J. Jeriča, urednika Am. Slovence, in hvala za postrežbo in prijaznost. Kaj lepo se mi dopade cerkev sv. Štefana in šola. Zelo lepo je bilo petje v cerkvi. Vidi se, da je Mr. Račič izvrsten pevovodja. Žal, narava ni bila zadovoljna z mojim obiskom ker v nedeljo je deževalo celi dan. Kljub dežju smo pa vseeno obiskali družino Mr. Jos. Černivc. Prijazna gospa Černivc je nam postregla z okusnim prigrizkom za kar naj ji bo izrečena najlepša hvala. Danes, 4. julija pa nadaljujemo pot proti Lemontu, na ameriške Brezje. Pričakujem, da bo blagodejno solnce posijalo skozi oblake saj na potovanju je najlepše, lepo in gorko vreme. Kako bo pri Mariji Pomagaj v Lemontu opišem prihodnjic. Pošiljam najlepše pozdrave vsem mojim prijateljem v Clevelandu, posebno se spominjam v 370 milj oddaljeni Chicagi prijateljev v Newburgu.

Jacob Resnik.

NOVICE O NAŠEM "FROLICU"

Pueblo, Colo. "June Frolic" se je vršil precej dobro 24. in 25. četrtno nam je nagajalo deževje, ali v nedeljo pa kar nič niso mogli poskusiti, dež je bil le močnejši kakor naša dobra volja. Odbor se je domenil, da izvršimo Frolic 10. julija pe-malozagodrnja, malo pokašala, češ, čemu me izbujaš iz sladkega spanja. Jaz ji pa dajem lepe nauke, kako se naj vede vso dolgo pot, do Chicage, do Lemonta, kamor je moj cilj. Strogo ji pa prepovem poljubovati se iz svojimi sovrstnicami na cestah kar je po postavah prepovedano. Tudi vse občestne ograje in telegrafične droge naj pu-sti lepo pri miru. Skrb naj jo bo, da mene in mojo družino zopet srečno popelje nazaj v Cleve-land. Dež je v soboto jutro padal lepo polagoma, ali Liza se ga ni ustrašila. Vedno naprej je tekla, do 3. ure popoldne, po dobrih in slabih cestah, ko smo prišli na West 22nd Str. Vidim slovenske napise na trgovinah, pa pravim svoji družini. Prav, smo prišli. Stopim iz mašine in se nekoliko ozrem po okolici, že stoji pred menoj prijazni rojak ter me vpraša: Kaj iščeš? Seveda, vesel prijaznega ogovora, mu podam naslov, Mr. Jas. Lakner, 6420 W. 26th St. Rojak Mr. Andrej Glavač mi poda vse informacije za kar mu bodi izrečena najlepša hvala, pa požene-mo naprej, in smo kmalu na svojem mestu. Po prijaznih pozdravih nas Mr. in Mrs. Lakner

Letos so naše matrilje ženske in podjetni odbori naprosili že toliko koristnih in krasnih daril, da bi lahko Frolic držali cel teden ali še dalje. Hitro bomo razpečali nabrano blago, ker je le težavno za pridne delavce in delavke pri Frolicu. Iznajdljivi odbori pripravljajo sedaj več novih veselih priredb, da bo kaj vredno za naše prijatelje.

Glavni odbor, gg. Peter Cullig, John Germ, Martin Kolbezen, Sam Burin in Ant. Rupan, so si pridobili sodelovanje vseh strani, tako, da je vse teklo kakor namazano, do pozne ure. Skoda se nam zdi, da odide te dni od nas ena družina, ki se je močno in prav uspešno trudila v raznih oddelkih. Mr. Martin Kolbezen z družino gre na obisk k svojim sorodnikom v državi Kansas, namreč Neodesha, Fredonia in Kansas City. Voščimo jim srečno in veselo pot. Pametno je za Mr. in Mrs. Martin Kolbezen, da privoščijo. (Dalje na 3. strani.)

TARZANOV SIN (80) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

KNJIGA DOLENJSKA je zanimiva za vsakega, posebej pa je zanimiva za Dolenjce, ker opisuje njih rojstne kraje kot mesta, trge in vasi. Slike kažejo dolenski mesta in trge še iz Valvazorjevih časov dosedaj, kar je nadvse zanimivo zlasti za one, ki iz teh krajev prihajajo. Zato bi jo vsaj vsak Dolenjec moral imeti v svoji hiši, da bi vsaj njegovi otroci tu v Ameriki videli na slikah kraje, odkje prihajajo njihovi slovenski starši iz teh krajev. — Knjiga je lepa in stane \$1.50 s poštnino

Kaj se je zgodilo med tem z Meriem? Pogledimo nekoliko in njen položaj. Meriem se je tresla strahu pred starim Šejkom, kamor so jo pripeljali dotični Arabi, ki so ujeli na svoji poti. Vsak si lahko sam predstavlja njeno mučno razpoloženje, ko je mislila sedaj da po vseh teh zadnjih letih svobodnega življenja je padla zopet v hudobne roke in sužnost starega Šejka. Stopil je proti njej in ji osorno rekel: "Tako, zdaj si prišla nazaj h svojim ljudem!" Meriem je bila tiho in to je starega Šejka še bolj raztogotilo, da jo je močno udaril po obrazu. Padla je v nezavest. Ko se je nato prebudila iz nezavesti se je iznašla v umazanem šotoru in že preoblečena v raztrgane tunje. Zraven je pa tudi opazila, da je v kotu sedela stara Babuna in jo čuvala, da ne bi kam izginila. Obenem jo je bolela glava od udarca in bila je, kakor bi bila vsa zmedena. Žalostna je pramisljevala svojo usodo. Stari Šejki ni sedaj izrazil nobene prilike, da jo zopet udomači. Lumljal se je vse mogoče načine, da jo je poniževal pred svojimi in je ravnil z njo veliko slabše, kakor z živino. Deklica se je po vsiki lepoti sicer vsem dopadla, toda nihče se ni dobil, da bi jo branil pred trpinčenjem starega Šejka. Nositi je morala težko v velikem vrču vodo in pri tem delu jo je stavec vodil za roko, da bi ne dobila prilike za beg. Vendar pa je bil eden v naselbini, ki se je odločil, da ji pomaga. Nekoga popoldne, ko je premišljevala, kako jo je nekoč rešil Korak, stopi prav na tih, v šotor, nekdo. Mislila je Meriem, da je prišel stari Šejk in da jo bo zdaj, zdaj udaril, kakor je to bila njegova navada. Poležil ji je roko na ramo in ko se je ozrla je zagledala za seboj mladega Araba, Abdul Kamka. Po kaj je prišel ta k njej?

Naroča se od KNJIGARNA AMER. SLOVENEK 1849 West 22nd Street : Chicago, Ill.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4801 Washington St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornik: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.
3. nadzornik: Joseph Škrabec, 412 W. New York Av., Canon City, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
2. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Messa Ave., Pueblo, Colo.
3. porotnica: Rose Grebenc, 873 E. 72nd St., Cleveland, Ohio.
4. porotnik: Edvard Tomšič, Box 121, Farr, Colo.
5. porotnik: Peter Blatnik, Box 286, Midvale, Utah.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavne tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelci, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmerno angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCİ, PRISTOJAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

NAZNANILO IZ GL. URADA Z.S.Z.

Revizija knjig za dobo od 1. januarja do 30. junija 1932 se prične v petek, 22. julija 1932 ob 9. uri dopoldne. Takoj po reviziji se prične polletno zborovanje gl. odbora. Člani gl. odbora, ki so se po pravilih dolžni udeležiti omenjenega zborovanja, se uljudno prosijo, da to vpoštevajo.

Vse prošnje od strani posameznih članov morajo biti potrjene po društvenih uradnikih in opremljene z društvenim pečatom; biti morajo v gl. uradu ne pozneje kot do 21. julija, sicer se jih ne bo vpoštevvalo.

Vsa priporočila in korist Zveze ter nje članstva od strani članstva bodo dobrodošla. — Z bratskim pozdravom.

Anthony Jeršin, gl. tajnik.

FINANČNO POROČILO Z.S.Z. ZA MESEC MAJ 1932. FINANCIAL REPORT OF THE W.S.A. FOR MAY, 1932.

Prejemki od društev — Receipts from Lodges:

St. dr. Lodge No.	Smrt. Fund	Bolniški in Poškodninski \$1.00 Sick & Acc. Fund	Dobrodelni \$2.00 Sick & Acc. Fund	Stroškovni \$1.00 Beneficent Expense	Skupaj Total
1.	140.97	150.00	3.05	3.36	339.38
2.	142.44	233.25	3.05	5.20	450.00
3.	40.55	47.99	36.60	1.80	149.44
4.	131.04	122.75	24.40	2.76	315.45
5.	25.82	29.45	—	.62	63.89
6.	135.48	135.70	3.05	2.96	314.69
7.	24.16	29.45	6.10	.66	68.62
8.	65.15	82.60	15.20	1.98	189.68
9.	21.81	20.60	—	.56	49.97
10.	10.30	12.35	—	.26	26.16
11.	67.48	59.00	73.15	1.74	223.12
12.	18.56	16.15	24.40	.50	65.86
13.	153.79	180.75	3.05	4.18	398.02
14.	31.52	43.70	6.10	1.20	97.52
15.	29.18	31.55	—	.68	69.91
16.	42.75	52.05	24.15	1.30	136.75
17.	53.96	38.00	30.50	1.04	137.25
18.	41.35	30.80	18.30	.82	102.25
19.	30.00	27.35	—	.72	67.07
20.	20.01	18.80	9.05	.50	54.61
21.	21.83	13.50	24.40	.48	66.21
22.	16.68	8.45	9.15	.24	37.52
23.	17.34	18.40	3.05	.44	44.73
24.	78.62	82.65	—	1.82	186.09
25.	30.05	22.70	18.30	.60	79.15
26.	8.94	5.35	6.10	.20	23.09
27.	44.11	42.80	3.05	.94	112.75
28.	41.41	41.65	12.15	1.20	111.41
29.	6.71	3.05	6.10	.16	18.02
30.	31.89	16.55	18.30	.54	75.53
31.	16.91	24.70	9.15	.58	58.59
32.	17.72	14.25	12.20	.38	49.30
33.	23.10	19.95	6.10	.46	55.36
34.	70.96	78.65	3.05	1.96	179.37
35.	5.48	11.40	—	.24	20.12
36.	10.94	11.70	—	.26	26.15
37.	15.30	10.45	12.20	.30	42.00
38.	13.09	9.50	12.20	.28	38.57
39.	13.06	13.80	—	.36	31.97
40.	7.68	11.40	9.15	.30	32.28
1718.14	1823.19	444.80	44.64	566.25	\$4,597.02

Obresti — Interest:

\$7000 Alamosa, Colo. Sewer	210.00
Brush, Colo., Sewer	55.00
\$2000 Clayton, N. M. Pav.	60.00
\$6000 Mountainer, N. M. Water Works	180.00
\$4500 Pueblo Co., Colo. Consolidated S. D.	101.25
\$5000 Springfield, Colo. Pav.	150.00
\$3000 Kansas Wesleyan University	45.00
Dobiček na prodani obveznici—Profit on bond sold	\$801.25
Skupni dohodki — Total income	\$ 5,408.27
Preostanek May 1, 1932 Balance	\$157,267.46
Skupaj — Total	\$162,675.73

IZDATKI Z. S. Z. ZA MESEC MAJ 1932. DISBURSEMENTS OF THE W.S.A. FOR MAY, 1932.

Iz \$1 boln. in poškod. sklada—From \$1 Sick & Acc. Fund	\$1686.50
Iz \$2 boln. in poškod. sklada—From \$2 Sick & Acc. Fund	498.83
Iz smrtninskega sklada—From Mortuary Fund	900.00
Provizije za nove člani—Commissions for new members	14.00
Skupni izdatki društvom—Total disbursements to lodges	3099.33
Razno — Miscellaneous:	
Pisalni papir — Writing paper	.60
Stroški pri menjavi kuponov—Charges on coupons	.25
Najemno pisarne — Rent	15.00
Tajniška plača — Secretary's salary	175.00
Postnina in telefon — Postage and Phone	9.00
Najemno varnostnega predala — Rental of safe	10.00
Stroški v Videtich zadevi—Expense in Videtich matter	9.75
Ohio Insurance Department	50.00
	\$269.60

Vrnjeni neizplačani obresti — Unpaid Coupons Returned:	
M. E. Church, Atwood, Kans.	240.00
Pueblo, Colo. E. 4th St. Pav.	60.00
Pueblo, Colo. Fountain Pav.	60.00
Cragmor Sanatorium, Colo. Springs, Colo.	180.00
Skupni izdatki — Total disbursement	\$ 3,908.93
Preostanek May 31, 1932 Balance	\$158,766.80

SMRTNINE IZPLAČANE ZA UMRILIMI ČLANI SLEDEČE: DEATH CLAIMS PAID FOR DECEASED MEMBERS AS FOLLOWS:		
St. dr. Lodge No.	Ime umrlega člana Name of deceased member	Vsota Amount
3.	John Jalovec	\$500.00
4.	Joseph Smith	\$200.00
24.	Roza Gacnik	\$200.00
Skupaj — Total		\$900.00

BOLN. PODP. OPERACIJE IN POŠKODBE PLAČANE: SICK BENEFITS, OPERATIONS & ACCIDENTS PAID:							
St. dr. Lodge No.	Ime čl. Name	\$1.00	\$2.00	St. dr. Lodge No.	Ime čl. Name	\$1.00	\$2.00
1	Frank Percich	20.00	20.00	21	Frank Starc	14.00	14.00
1	Nick Staresinich	130.00	130.00	21	Josephine Tekavec	51.00	51.00
1	Frank Virant	31.00	31.00	21	Joe Vidervof	10.00	10.00
3	Rudolph Anzick	56.00	56.00	22	Kate Franich	10.00	10.00
3	Anna Jager	37.00	37.00	22	Mike Kroskovich	10.00	10.00
3	Michael Jeršin	41.00	41.00	22	Louis Kuneck	15.00	15.00
3	Pete Kozak	20.00	20.00	23	Tony Ferbezar	62.00	62.00
3	Alex Kras Papis	20.00	20.00	23	Frank Ivancic	10.00	10.00
3	Mary Pavlovce	52.00	52.00	25	Mary Zavolovsek	28.00	28.00
3	Frank Slak	20.00	20.00	27	Louis Markovich	24.00	24.00
3	John Starcar	20.00	20.00	28	Mike Lukach	20.00	20.00
3	Frances Urbancich	31.00	31.00	28	Vincent Zerngast	100.00	100.00
4	Joseph Mocaril	33.00	33.00	29	Rose Kopperman	15.00	15.00
4	Andy Palcich	15.00	15.00	29	Mary Kucher	18.00	18.00
4	Dan Radovich	25.00	25.00	29	Louis Shuster	17.00	17.00
4	Joseph Smith	23.33	23.33	30	Anton Lakner	35.00	35.00
5	Frank Dornick	27.00	27.00	30	Dan Miller	18.00	18.00
5	Lucas Vidmar	18.00	18.00	30	Evert Ranta	32.00	32.00
5	Matt Yamnick	26.00	26.00	30	Andria Savatovich	26.00	26.00
5	Johana Yamnick	8.00	8.00	32	Frank Fende	14.00	14.00
7	Anna Lakovich	20.00	20.00	32	Anton Kristof	25.00	25.00
7	Katherine Peketz	18.00	18.00	32	John Zaic	13.50	13.50
7	Mary Puzel	10.00	10.00	33	Rose Roycht	27.00	27.00
7	Jennie Schutte	21.00	21.00	33	Antonia Zitnik	10.00	10.00
7	Olive Shields	30.00	30.00	34	Martin Cetin	19.50	19.50
7	Kath. Vuksinich	20.00	20.00	37	Anton Klum	21.00	21.00
9	Nellie Ferkul	9.00	9.00	37	Frank Pelto	20.00	20.00
14	Anton Ivac	28.00	28.00	38	George Daneluk	94.00	94.00
14	Anton Konda	45.50	45.50	38	Frank Zele	28.00	28.00
14	Jacob Kremensek	15.50	15.50	40	Mike Fatur	41.00	41.00
15	Geo. Badovinatz	16.00	16.00	4	Matt Milosevich	8.00	8.00
16	Anna C. Pugel	60.00	60.00	41	Mary Kucler	140.00	140.00
17	Joe Kremensek	20.00	20.00	43	John Benchina	16.00	16.00
17	Dan Prijech	35.00	35.00	44	Frank J. Kaika	28.00	28.00
17	Marko Sekič	8.00	8.00	45	Joe Basta	5.00	5.00
20	Mary Klintz	34.00	34.00	45	Frank Ule	15.00	15.00
21	Valentine Novljan	60.00	60.00	46	Mollie Javornik	26.00	26.00
21	Frank Polajnar	16.00	16.00	Skupaj — Total	\$1686.50	\$498.83	
Denver, Colo. July 1, 1932.				Anthony Jeršin, gl. taj. — Sec'y.			

FINANČNO POROČILO ML. ODD. ZA MESEC MAJ 1932. FINANCIAL REPORT OF THE JUVENILE DEPARTMENT OF THE W.S.A. FOR MAY, 1932.

Prejemki od društev—Receipts from lodges:	
St. dr.—Lodge No.	Vsota—Amount
26.	45
33.	15
Skupaj — Total	60

Obresti — Interest:	
\$1000 Santa Fe, N. M. Pav.	30.00
Skupni dohodki — Total income	30.60
Preostanek May 1, 1932 Balance	\$7,097.89
Preostanek May 31, 1932 Balance	\$7,128.49
Denver, Colo. July 1, 1932.	
Anthony Jeršin, gl. taj. — Sec'y.	

SPREMEMBE V ČLANSTVU ZS.Z. ZA MESEC MAJ 1932. CHANGES IN MEMBERSHIP OF THE W.S.A. FOR MAY, 1932.

Pristopili — Entered:
K št. 1 iz ml. odd.: Frank Primozich, c. 4795, R. 16, zav. \$500; Mary Zupancic, c. R. 16, zav. \$500 in \$1.
K št. 3: Rudolph Novak, c. 4797, R. 20, zav. \$1000 in \$1; Albia Galich, c. 4798, R. 16, zav. \$500 in \$1; Frank Konecica, c. B32, R. 21, zav. \$1000 in \$1.
K št. 5 iz ml. odd.: Frank Kikel, c. 4799, R. 16, zav. \$500 in \$1; Angela Propernick, c. 4800, R. 16, zav. \$250 in \$1.
K št. 6 iz ml. odd.: Anna Trinajstich, c. 4801, R. 16, zav. \$500 in \$1.
K št. 17: Eli Katich, c. 4814, R. 47, zav. \$250 in \$1; iz ml. odd.: Helen Smith, c. 4815, R. 16, zav. \$500 in \$1.
K št. 40: Frank Malovich, c. 4802, R. 25, zav. \$1000 in \$1.
No. 41: Francis Sardakowski, c. 4803, C. 34, Ins. \$250.
No. 46: Bertha F. Kopach, c. 4804, C. 17, Ins. \$250 and \$1; Emelean Roseman, c. 4805, C. 28, Ins. \$500 and \$1.
K št. 48: John Grdina, c. 4806, R. 20, zav. \$250 in \$1; Martin Kastelic, c. 4807, R. 36, zav. \$250 in \$1; Gust Malensek, c. 4808, R. 34, zav. \$250 in \$1; Tony Malensek, c. 4809, R. 32, zav. \$250 in \$1; Frank Sodoc, c. 4810, R. 28, zav. \$250 in \$1; George Vida, c. 4811, R. 36, zav. \$250 in \$1; Anna Zitko, c. 4812, R. 39, zav. \$250 in \$1; John Zitko, c. 4813, R. 45, zav. \$250 in \$1.

Spremenili zavarovalnino iz razreda 'A' v razred 'B': Changed the Insurance from Class 'A' to Class 'B':
Pri št. 5: Rudolph Locnikar, c. B28, R. 39, zav. \$500; Frank Mautz, c. B29, R. 36, zav. \$1000.
Pri št. 17: Edward Major, c. B33; Katherine Major, c. B34; Mary Malensek, c. B35; Dorothy Miljus, c. B36; Milan Miljus, c. B37; Angela Turcick, c. B38; Anna Turcick, c. B39; John Turcick, c. B40; Joe Turcick, c. B41; Joe Cheplenko, c. B42; Anton Suklje, c. B43; Dragotina Suklje, c. B44.
Pri št. 21: Frank Urbas, c. B30; Frank Zaverel, c. B31.

Zopet sprejeti — Reinstated:
Pri št. 3: Rozalia Crist, c. 1848.
Pri št. 5: Louis Pavlin, c. 257.
Pri št. 7: Dorothy Palcich, c. 3455.
Pri št. 11: Frances T. Duhurst, c. 3148; Joseph T. Duhurst, c. 3254.
Pri št. 22: Anna Ambrose, c. 1359; Frank Ambrose, c. 915; Andrew Pervan, c. 2598.
Pri št. 29: Rose Grebenc, c. 3013; Mary Milkich, c. 3570; Frances Poje, c. 3262; Emil Winters, c. 4757; Amelia Tomich, c. 3892; Antonia Zadnik, c. 4127; Mary Zupancic, c. 3658; Theresa Navoda, c. 3014; Angela Priatelj, c. 3678.
Pri št. 30: Gregor Zolgar, c. 3181.
Pri št. 32: Joe Jaken, c. 3948; Geo. Podjed, c. 3544.
Pri št. 36: Frank Kosic, c. 4153.
Pri št. 42: Frank Govekar, c. 4599; John Grebenc, Jr., c. 4314; Emma Trentel, c. 3839; Mary Trentel, c. 3775.
Znižali boln. podp. iz \$2 na \$1. — Decreased Sick Ben. from \$2 to \$1:
Pri št. 5: John F. Stibernick, c. 2308; Joseph Tezak, c. 2495.
Pri št. 9: Frank Javornik, c. 557; Anton Smit, c. 2686.
Pri št. 14: Joe Lukich, c. 4297.
Pri št. 21: Anton Godec, c. 2772; Matt Markovich, c. 4120.
Pri št. 40: Frank Swigle, c. 3991; John Swigle, c. 3992.
Odstopili od boln. podp. — Withdrew from Sick Ben.:
Pri št. 17: Joe Cheplenko, c. 3955; Edward Major, c. 4546; Katherine Major, c. 3935; Mary Malensek, c. 1862; Dorothy Miljus, c. 3804; Milan Miljus, c. 3603; Anton Suklje, c. 1064; Dragotina Suklje, c. 1073; Angela Turcick, c. 2692; Anna Turcick, c. 2145; John Turcick, c. 1648; Joe Turcick, c. 1065.
Pri št. 1: Frank Urbas, c. 2267; Francis Sterbetk, c. 2249.
Pri št. 33: Mary Besowshek, c. 4558.
Suspendirani — Suspended:
Pri št. 1: Joseph Podlipnik, c. 2426.
Pri št. 3: Ignatz Bradach, c. 3329; Louise Kastelic, c. 2613; Andy Narod, c. 3200; Anna Narod, c. 4571; Anton Novak, c. 3268; Josephine F. Pilce, c. 3398.

Pri št. 9: Frank Zaverel, c. 2676.
Pri št. 14: Anna Tekavec, c. 3220; Ludwig Tekavec, c. 4631; Max Tekavec, c. 4143.
Pri št. 21: Mary Erchull, c. 2910; Agnes Kunstei, c. 2746; Frank Krive, c. 4576; Math Lah, c. 4352.
Pri št. 24: Edith Skuica, c. 4429.
Pri št. 25: Louis Ostir, c. 3474.
Pri št. 26: Eli Lukezich, c. 2742.
Pri št. 27: Max Selak, c. 3371.
Pri št. 28: Annie Koziek, c. 3266.
Pri št. 29: Elsie Borso, c. 3912; Agnes Germ, c. 3571; Anna Korocec, c. 3291; Ursula Loysin, c. 3913; Mary Novak, c. 4201; Katarina Tomc, c. 3450; Anna Zibert, c. 3841; Julia Makse, c. 4205.
Pri št. 32: Louis Kovačić, c. 3294.
Pri št. 33 odstop. — withdrew: Angelina M. Besowshek, c. 4209; Ludwig Besowshek, c. 4212.
Pri št. 36: Janko Popovich, c. 3779; Joseph Zupancic, c. 3493.
Pri št. 38: John Starvasnik, c. 2699.
No. 41: Frank L. Kriznar, c. 4159; Philip Pennetta, c. B21; Anthony Stonich, c. B23; Joe F. Tekavec, c. 4065; John W. McCarthy, c. 4765; Rose McCarthy, c. 4766.
No. 42: Mike Bambic, c. 4310.
Pri št. 45: Rose Gasser, c. 4511; Tony Gasser, c. 4512.
No. 47: Goldie Barnard, c. 4635; Thomas Barnard, c. 4637.
Znižal smrtnino — Decreased mortuary:</

Mlinarjev Janez

SLOVENSKI JUNAK ALI UPLEMENITBA TEHARČANOV

Sestavljen po narodni pripovedki iz srede
petnajstega stoletja F. Kočvar

Menih se je udeleževal vseh teh šal in skoraj da popolnoma pozabil svojega stanu. Kozarec za kozarec je zival vase, čemur se pa ni bilo čuditi, kajti kapljica je v resnici bila izborna. Starina, ki jo je imel Pengar odbrano le zase, v malem sodu shranjeno, in katere si je le ob velikih praznikih privoščil po eno ali dve čaši, se je počela nocoj po mizi, kakor bi bila hruševka, ne pa dragoceno vino, kapljica božja. Bila je lepo zlatorumena, kakor bi bili cekini v njej raztopljeni. Vinski duh se je razširjal pri mizi vedno preširneje in temu in onemu je silil že precej v možgane, posebno menihu je prihajalo čedalje bolj gorko, zato si je odpel haljo. Toda, kakor da bi se bil svetl mož nečesa domislil, jo zapne zopet tako hitro, da spremembe razen Janeza nihče zapazil ni. Le-ta je pa v omenjenem trenutku dobro zapazil, da ima menih za pasom pod haljo dva noža. "Čemu vraga skriva pač ta menih orožje pod haljo, orožje, ki ni v nikakršni dotiki z njegovim stanom?" si misli Janez ter prične opazovati skrivnostnega meniha od strani. Čimdalje si ga ogleduje, tem manj mu zaupa. Ob prvi ugodni priliki razodene Šimkovemu Tonetu, ki mu je bil najboljši prijatelj, kaj je opazil pri menihu. Tone, jako odločen fant, čez nekoliko vstane in prosil posluha. Vse utihne, v svesti si kake ostroumne napitnice. Tone se pa za vinski kozarec niti ne zmeni, vzame svoj klobuk, ga položi na sredo mize, rekoč: "Prijatelj dragi, ne zamerite! Kdor izmed vas je dobrih misli, čistega srca in pošteno ravna, naj položi kazalec desne roke tu semkaj poleg mojega na kraje!" Vse ostrmi, nihče ne vpraša zakaj, vsak molče položi kazalec desne na odkazano mesto — tudi menih ni izostal. Tihota kakor v grobu nastane po hiši, miš bi se bila slišala teči in šivanka pasti. Vsakdo čaka, kaj da bo! Tone nadaljuje, napol proti menihu obrnjen: "Kdor izmed vas nosi orožje s seboj, naj je tu pristočno odloži, kajti ne spodobi se v tako prijetni in veseli družbi, kakor smo, oboroženemu sedeti. Ako bi pa dotični tega ne hotel, naj v imenu božjem nemudoma zapusti nas in to mirno podstrešje."

Vse je tiho. Sosed pričakuje, kdaj bo sosed segel v žep in odložil orožje. Ker se pa le nihče ne oglasi, poudari Tone nekoliko krepkeje: "Bolje bi bilo onemu, pristavljam še enkrat, da sam radovoljno odloži orožje, kakor da ga pri njem najdemo, kajti posadili bi ga pod kap!" Fantje prično mrmrati. Vsak se zaklinja, da hima razen svojega navadnega noža prav nič orožju podobnega pri sebi. Tudi menih se zagovarja, da nič ne ve, čemu bi prav njemu utegnulo hasniti orožje, ker sta mu že sveta obleka Bogu posvečenega stanu in pa stanovska svetu znana revščina pač najbolj varni spremljevalki križem sveta in popolnoma prav ima Tone, ako terja, da se v družbi orožje odloži, katero morda kdo na skrivnem s seboj nosi. Tako so delali malikovalci, nikdar pa ne kristjani.

Vsak je še vedno tiščal prst na kraje Tone-tovega klobuka, nestrpno čakaje, kdaj in kako se reši grozna slutnja. Godrnanje in nevolja postaja čedalje večja, Tone še enkrat ostro poudari: "Da se zares prepričamo, da smo sami poštenjaki skupaj, da ni sleparja med nami, hočemo srečkati. Ženske so izvzete, vsak drug pa, kogar srečka zadene, se mora dati do kože preiskati, če res nima orožja pri sebi."

"Bodi!" čuje se od vseh strani hkrati, "ako

tudi se danes kaj takega silno malo spodobi."

Menih je med tem svoj prst umaknil, v znamenje, da se nikakor ne strinja z ravnokar stavljenim predlogom, kar pa Tonetu nikakor ni odšlo.

"Kaj vidim, častitljivi gospod," mu očita Tone, "je-li res, da se mislite edini odtegnit, saj ste vendar tud gost v naši družbi."
"Služabnik božji sem in nikakor se ne ujemam s častjo in namenom našega reda, da bi se brez omadeževanja dostojnosti udeleževal takšnih burk. Glede tega, mislim, da me smatrate izven vaše družbe stojičega. Kar se tiče orožja, vendar ne boste sumničili mene, saj bi ga niti rabiti ne znal. Po redovnih pravilih in po božjih ukazih sem nedotakljiv in gorje mu, rečem vam, kdor bi se me drznil dotakniti. Božja kazen bi ga zadela in gorel bi na dnu pekla!"

Menih je stojič govoril te besede. Ko hoče sestiti, se mu odpre na poseben slučaj halja in po bliskovito hitro sune Janezova roka menihu za pas in izvleče noža.

"Ha, kaj pa je to, dragi moj kozel?" vdklikne Janez, noža visoko nad glavo vihteč, "ali to ni orožje, ki ste ga skrivali pod haljo?"

Meniha spreletavajo vse barve in jeza ga zgrabi. Toda zviti, kakor je bil, se je potajil, rekoč:

"Le oglejte si noža bolj pri luči, morda boste ondi spoznali, da je resnica, če vam še ednoč zatrdim, da gorje mu, kdor se me dotakne."

Vse se gnjeje okoli pogumnega in srditega Janeza, vsak hoče noža in grb na njiju videti. Grb, obstoječ iz treh zvezd, je bil vrezan na rogu obeh.

"To je grb celjskih grofov," menih ošabno pojasni, "in grof Urh je moj gospodar, moj močeni zaščitnik!"

"Molči, kdo te je kaj vprašal!" ga zavrne Janez srdito, "le predobro poznamo in vemo, kaj je grb celjskih grofov. Grb in grof Urh, oba sta nam znana kakor slab denar. Ne bojimo se ju pa vkljub temu ne, prav tako malo, kakor recimo tvojih širokih čeljusti, kakor celjskih biričev in kakor grofovih vitezov in drugih njegovih postopačev. Ti pa, črna duša, povej sedaj, čemu te je grof Urh poslal pod to mirno streho za meniha preoblečenega in govori resnico, sicer ti s tem-le nožem prerahljam kosti. V turški krvi sem ga namakal!"

Take pogumnosti se poslanec grofa Urha ni nadjal med priprostim narodom, zato mu je pa srce popolnoma upalo. Tresti se je jel kakor trepetlika na vetru ali riba na vodi in bled je bil, kakor bi ga bili vlekli na vešali. Vse je obljubil povedati, le nič žalega naj mu ne store. "Poslal me je semkaj moj gospodar, čigar grb ste videli na noževem rogu."

"Čemu, govori, črna duša?"
"Da, bom, če me pustite pri miru!"
"Le brž, le brž z resnico na dan, sicer si bo de ogledal moj nož, kje ti tiči proketo tvoje pasje srce," se mu zagrozi Šimkov Tone.

"Moj gospodar me je poslal v tej opravi semkaj, da bi si tem laglje ogledal, kako slede sode druga drugi, posebno pa da bi zvedel, kje spi Marjetica." Menihove oči se plaho ozro po navzočih. Smrtnobleda barva in jezna rdečica sta spreletavali družbo. Vse je groznega hudobneža grofa Urha poznalo, kaj da pomeni, ako da on tu pa tam zasledovati, kje spe mlada dekleta.

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

DVE NOVI COLUMBIA PLOŠČI

25180—Dekle, kdo bo Tebe trošav,
Jaz pa vrtec bom kopala, pojeti Mary Udovich
in Jospina Laushe 75c

25181—Želel bi, da bi bil ptica,
Oj z Bogom ti planinski svet, poje John Germ..... 75c

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE

25055—Vigred se povrne
Oj dober dan, moški kvartet 75c

25056—O mraku
Dolenjska, moški kvartet 75c

25057—Slovenec sem
Perice, moški kvartet 75c

25058—Janez Čuk in Milka Sova, I. del
Janez Čuk in Milka Sova, II. del..... 75c

25059—Jaka na St. Clairu, polka
Clevelandski valček, inštr. trio 75c

25060—Ziben šrit za ples
Šuštar polka, harmonika 75c

25061—Žužemberk polka
Zadnji poljub, valček, harmonika duet 75c

25062—Povšter tanc
Ribenška polka, harmonika in kitare 75c

25063—Ančka pojd plesat, valček
Tromplan za ples, harmonika in inštr. 75c

25064—Ribenška, I. del
Ribenška, II. del, moški kvartet 75c

25065—Samo še enkrat, valček
Ven pa not, polka, instrumentalni trio 75c

25066—Kranjski spomini, valček
Luna valček, orkester 75c

25067—Fantje se zbiraajo, moško petje,
Na planine, petje, zbor "Jadran" 75c

25068—Črne oči, valček
Fantje se zbiraajo, moški kvartet 75c

25069—Stari šotii
Odprl mi dekle kamrico, trio s petjem 75c

25070—Al' me boš kaj rada imela
Carlota valček, orkester 75c

25071—Regiment po cesti gre, s petjem
Sébelska koračnica, harmonika 75c

25072—Štajerska
Moja prijatelj, polka, moški kvartet..... 75c

25074—Sokolska koračnica
Kje je moja, harmonika in kitare 75c

25075—Slovenske pesmi
V slovo, ženski duet in klavir..... 75c

25076—En let' in pol
Ljubca moje, ženski duet in klavir 75c

25077—Dolenjska polka
Štajerski Landler, godba 75c

25078—Dunaj ostane Dunaj
Neverna Ančka, harmonika in kitare 75c

25079—Danici
Domače pesmi, ženski duet in klavir..... 75c

25080—Oberštajeriš
Slovenski poskočni šotii, godba 75c

25081—Nemški valček
Černaška polka, godba 75c

25082—Bod' moja, bod' moja
Nebeška ženitev, Anton Shubel bariton..... 75c

25083—Čez Savco v vas hodiš
Sladki spomini, ženski duet in klavir..... 75c

25084—Nočni čuvaj
Pevca na note 75c

25085—Cingel congel
So ptičice zbrane, ženski duet in klavir..... 75c

25086—Še kikelco prodala bom
Gor čez jezero, Anton Shubel bariton..... 75c

25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje,
Rojakom, moški kvartet, petje 75c

25088-F—Takarj v starih časih, moški kvart., petje
Pozdrav, moški kvartet 75c

25089-F—Kje je moj mili dom, narodna,
Moja ljubca je. . ., narodna, Ant. Šubelj..... 75c

25090-F—Meglja v jezeru, narodna,
Zaspancek, narodna, Ant. Šubelj 75c

25091-F—Oj pastirčeki, božji ljubljenci,
Vsi verni kristjani, božična, poje A. Šubelj..... 75c

25092-F—Sveta noč,
Sv. Jožef in Marija, božična, poje A. Šubelj 75c

25093-F—Moja Francka,
Potepuh, valček, harmonika 75c

25094-F—Fantje po polj' gredo,
Soča voda, pojeta M. Udovich in J. Laushe 75c

25095-F—Sladke vijolice, valček,
Double Eagle, koračnica, harmonike 75c

25096-F—Treba ni moje ljubce plavšati,
Ko ptičica ta mala, pojeta M. Udovič in J. Lavše..... 75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošiljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati naravnost na

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

O TEM IN ONEM

ZAŠČITA ZALEDJA PROTI VOJNIM STRUPOM

(Dalje)

Cianovodenična kislina ima vroče solnce vojne strupe hitreje razkraja in izhlapeva. Taktično jo s pomočjo 1 procentne pikrinske kisline z dodatkom 10 procentnega natrijevega karbonata, pod vplivom katerih pordečijo predmeti, zastrupljeni s cianovodenično kislino. Cianovodenična kislina je lažja od zraka.

Kloropikrin je tekočina, ki hitro izhlapeva; spozna se po ostrem vonju in vpliva na oči. Iperit je rumenozelenkasta oljnata tekočina in ima, ako je neprečiščen, duh po česnu. Kemično ga doženemo, ako z njim zastrupljeno zemljo zmešamo z raztopino natrijevega jodida in bakrovega sulfata v eproveti (stekleni posodi), nakar nastopi zamegljenost filtrata — tekočine, če vse še prej precedimo skozi poseben, pivniku podoben bel filtrirni papir. Vedeti pa moramo, da iperit kaj radi pomešajo z monoklorbenzinom, to pa zato, da bi ga ne mogli spoznati po njegovem duhu.

Dick ima oster duh po česnu, lewisit je brezbarvno olje, ki se ne raztopi v vodi, etildiklorarzen diši kot dobro sadje, difenilcianarzen kakor mandlji, ogljikov monoksid pa je brezbarven, nima vonja in je poleg cianovodenične kisline, kot smo že omenili, lažji kot zrak, medtem ko sta druga dva, klor in fosgen, težja.

Potrebno je kajpada tudi, da vemo, kako se vojni plini širijo. Strupene pline prenaša iz kraja v kraj veter, če ni vetra, se vsi težji plini zadržujejo v krajih, ki so nižji ali porasli z visoko travo, grmičjem ali drevjem. Ko so v svetovni vojni eksplozivne bombe in se plin sprostil, je zameglil, če ni bilo vetra, vso dolino približno 3—4 m visoko. Nemci so napadali s klorom oziroma s fosgenom le tedaj, če so videli, da piha veter proti sovražniku. V rove so navlekli ogromne bombe podolgate oblike, postavili na gosto drugo poleg druge včasih v dolžini nekaj kilometrov, opazovali smer in brzino vetra in v ugodnem trenutku na telefonski ukaz odprli vse naenkrat in bojno poljano je zagrnila gosta megla, ki se je vlekla proti sovražniku, deleč smrt vsem nezavarovanim vojakom.

Na golih hribovih in gladki površini zvišenih krajev se težka klor in fosgen ne vzdržita, ker se radi svoje teže porazgubita v nižino. Močan dež in sneg zbije težke pline na tla in jim zmanjšuje vpliv, vendar je vsa naplavina po dežju lahko nekaj časa zastrupljena. Tudi megla

veže precej časa strupene pline. Vročje solnce vojne strupe hitreje razkraja in izhlapeva. Tako začne n. pr. iperit v solčni vročini prej delovati. Videli smo, da moremo strupene pline po njihovih lastnostih spoznati, videli, da so nekateri težji kot zrak, in še smo videli, da v vremenske razmere nanje vplivajo. Ti momenti so za nas važni, ker jih lahko v obrambo proti njim do skrajnosti izrabimo, pri čemer moramo še vedeti, da se večina strupenih plinov da neutralizirati oziroma uničiti, ako storimo vse pravčasno, kar je potrebno.

9. Obramba in prva pomoč. Izmed vseh vojnih strupov se bojimo najbolj iperita in lewisita, ki mu je sličen. Gotovo je, da bodo v vojni aeroplani škropili iperit, ki se bo vsipal kakor dež po napadenem ozemlju. Poglejmo zato, kaj naj tedaj napravimo, da preprečimo usodne posledice! Če je iperit poskropjen po zemlji, je naša prva dolžnost, ko to ugotovimo, da ono mesto znamujemo kot nevarno. Po takem ozemlju ne sme nihče hoditi — če se noče izpostaviti življenjski nevarnosti — dokler se umetno ne razkuži. Ako se to ne zgodi, ostane kakor smo že omenili, okuženo včasih do 80 dni. Voda, zastrupljena z iperitom, je neužitna in nevarna za umivanje in pranje. Tako je tudi z živalmi. Umevno je dalje, da se ne sme uporabljati tudi obleka, ki je poskropljena z iperitom, dokler se ne razkuži. Kako razkužujemo teren in predmete, zastrupljene z iperitom, in kako ravnamo s žlovekom, ki ga je iperit poskropil? (Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

POZDRAVI IZ NEW YORKA

Predno zapustim Ameriko na parniku Paris, še enkrat pozdravljam svoje prijatelje in znance na Ely, Minn. ter strica v Waukegan, Ill. Živel in na svidenje! — Rojaku Leo Zakrajšku pa izrekam najlepšo hvalo in priznanje za dobro postrežbo. Rojaki, kadar potujete v stari kraj, obrnite se nanj in ne bo vam žal. — Frank Mlinar.

Ko odhajam v stari kraj na parniku

Vulkanija se tem potomi še enkrat poslovlom od svojih prijateljev v Wyomingu in Pennsylvaniji. Hvala vam za izkazano prijaznost. — Zahvaliti se moram pa tudi g. Leo Zakrajšku za prijaznost in postrežbo. Priporočam ga vsem rojakom, ki potujejo v stari kraj. — Frank Jeram.

FARMA NA PRODAJ.

Prodaj dobro farmo na lahke obroke. Nizka cena, ako vzamete takoj. Naslov: Jos. Remitz, Route 4, Wisconsin Rapids, Wis.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni
Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč. razen sredi ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

Hlavatyjeva Lekarna

1858 W. 22nd St., Chicago
Tel. Canal 0151—0164
SLOVENSKA LEKARNA
Izvršuje zdravila točno in zanesljivo po zdravniških predpisih, Prodaja vse druga zdravila in toaleta.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točne postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.